

การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและ นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะ ครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

A Comparison of a Needs Assessment of the School Teacher Supervisors and the Student Teachers in Teacher Education Program of Business Education, Chulalongkorn University on Enhancing Teacher Competence of the Student Teachers as the Teacher Professional Standards

วิรุจ กิจนันทวิวัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียน ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู (2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู และ (3) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างคือ ครูนิเทศก์โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และนิสิตชั้นปีที่ 5 สาขาธุรกิจและอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์ในโรงเรียน และ นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครู ตามมาตรฐานวิชาชีพครูของนิสิต สร้างขึ้นตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครู ของสำนักเลขาธิการคุรุสภา (2556) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย จัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) โดยใช้ดัชนีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) แบบปรับปรุง และเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิจัยสรุปว่า 1) ครูนิเทศก์โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.000-0.181 ซึ่งความต้องการจำเป็นใน

การพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต สามอันดับแรก คือ ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ด้านหลักสูตร และด้านปรัชญาการศึกษา ตามลำดับ 2) นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิตตามมาตรฐานวิชาชีพ มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.000-0.363 ซึ่งความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต สามอันดับแรก คือ ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ด้านปรัชญาการศึกษา และด้านหลักสูตร ตามลำดับ 3) การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิตเหมือนกันในสามอันดับแรก คือ ด้านมาตรฐานความรู้ สาระภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู สาระหลักสูตร และ สาระปรัชญาการศึกษา

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น/ธุรกิจศึกษา/สมรรถนะครู/มาตรฐานวิชาชีพครู

Abstract

The purpose of this study were 1) to study teacher supervisors' needs for enhancing teacher competence of the student teachers with the Teacher Professional Standards, 2) to study student teachers' needs for enhancing teacher competence with the Teacher Professional Standards, and 3) to compare teacher supervisors' and student teachers' needs for enhancing teacher competence of the student teacher with the Teacher Professional Standards. The sample of this study consisted of teacher supervisors that were selected using the Simple Random Sampling technique and student teachers majoring in Business and Vocational Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University which were selected using the Purposive Random Sampling technique. Based on the Teacher Professional Standards (The Office of Secretariat of Teacher's Council of Thailand, 2013), a questionnaire was developed to ask the sample groups for her/his opinions on enhancing teacher competence of the student teachers with the Teacher Professional Standards. The reliability of the questionnaire was 0.96. The results obtained were analyzed using descriptive statistics and Prioritization Needs Index technique ($PNI_{Modified}$).

The results of this study were as follows: 1) The Prioritization Needs Index technique ($PNI_{Modified}$) of teacher supervisors' needs for enhancing teacher competence of the student teachers was at 0.000 to 0.181. The top three teacher supervisors' needs for enhancing

teacher competence were foreign language for teachers' professional development, curriculum and philosophy of education, respectively; 2) the Prioritization Needs Index technique (PNI_{Modified}) of student teachers' needs for enhancing teacher competence of student teachers is 0.000-0.363. The top three of the student teachers' needs for enhancing teacher competence are foreign language for teacher professional development, philosophy of education and curriculum, respectively, and 3) the top three of the teacher supervisors' and student teachers' needs for enhancing student teachers' competence with the standards of teachers' knowledge are the same factors-foreign language for teacher professional development, curriculum and philosophy of Education.

KEYWORDS: NEEDS ASSESSMENT/BUSINESS EDUCATION/TEACHER COMPETENCE/TEACHER PROFESSIONAL STANDARD

บทนำ

คุณภาพของครูมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อผู้เรียนที่มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ดัง พระราชโองบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า “ถ้าหากประเทศของเรามีครูที่มีความพร้อม คือเป็นครูที่เก่งและเป็นคนดีอย่างเพียงพอ เชื่อว่าจะช่วยให้ประเทศพัฒนาก้าวหน้าได้อย่างแน่นอนเพราะคนเก่งที่เป็นคนดีด้วยเท่านั้นจึงจะเป็นกำลังสร้างสรรค์ของบ้านเมืองได้” (พระราชโองบาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2536)

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนควบคุมดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามและสามารถเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพคืนได้หากพบว่าครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพตามที่คุรุสภากำหนด (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2546)

มาตรฐานวิชาชีพครู ที่กำหนดโดยสำนักเลขาธิการคุรุสภา ฉบับล่าสุดในปี พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 3 สาระหลัก คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐาน การปฏิบัติตน โดยที่มาตรฐานความรู้ประกอบด้วย 11 มาตรฐาน เพิ่มเติมจากมาตรฐานวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2548 ที่มี 9 มาตรฐาน ส่วนมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพกำหนดให้ผู้เข้าศึกษาในวิชาชีพครูต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้ (1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน (2) การ

ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ส่วนด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและ ด้านมาตรฐาน
การปฏิบัติตนไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2548

สาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เล็งเห็นความสำคัญในพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา
วิชาธุรกิจศึกษาโดยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. 2543) ซึ่งเป็นหลักสูตร 4 ปี ได้ปรับมาเป็น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ. 2547) ซึ่งเป็นหลักสูตร 5 ปี เป็นครั้งแรก โดยหลักสูตรนี้จะต้องมีการปฏิบัติการสอนในสถาน
ศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการขอรับใบประกอบวิชาชีพครู ของคุรุสภา
และหลักสูตรก็ได้มีการพัฒนาเรื่อยมา จนเป็น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557)
ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557)

จากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาการศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูใน
ประเทศไทยได้มีมาอย่างต่อเนื่อง แต่โดยส่วนใหญ่จะเป็นการเลือกศึกษาเฉพาะกับกลุ่มครูประถมศึกษา
(วิภา ลัคนาพรวิสิฐ, 2543; เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล, 2543) หรือมุ่งศึกษามาตรฐานวิชาชีพครู เฉพาะ
ด้านความรู้ (ชีพสมน รังสยาธร และ สุวิมล อุไกรษา, 2556; ญัฐภรณ์ หลาวทอง และ สกล ชื้อธนา
พรกุล, 2551; สุปราณี จินดา, 2549) หรือ มาตรฐานวิชาชีพครู เฉพาะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
(งามพัทตร์ เจริญไวย, 2542; สุพิน ทองไทย, 2543; เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล, 2543; มณฑกาญจน์
ชลเพชร, 2548; อีรวัดน์ เลื่อนฤทธิ์, 2552) หรือศึกษาแบบทดสอบสมรรถนะนักศึกษาตามมาตรฐาน
วิชาชีพครู (สุกัญญา ทองนาถ, 2555) งานวิจัยที่ศึกษาความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและ
นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครูยังมีจำกัด
ส่งผลให้การปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครูยังไม่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ในสาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย รับผิดชอบในการสอนเพื่อผลิตครูธุรกิจศึกษาที่รับผิดชอบสอนโรงเรียนสายสามัญ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เช่น
วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ธุรกิจทั่วไป บัญชี เศรษฐศาสตร์ รวมไปถึงเศรษฐกิจพอเพียง
(วิรุจ กิจนนทวิวัฒน์, 2555) รวมทั้ง ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น
พาณิชยกรรม จึงมีความสนใจศึกษาเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิต
ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อ
การพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ด้านประสบการณ์วิชาชีพ
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2556
โดยผลที่ได้รับจากงานวิจัยจะสามารถนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย รวมถึง หลักสูตรในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้สามารถผลิต
ครูที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียน ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูของ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามมาตรฐาน วิชาชีพครู
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐาน วิชาชีพครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มครูนิเทศก์ในโรงเรียนที่รับผิดชอบนิเทศนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ จำนวน 21 คน ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกครูนิเทศก์โรงเรียนประกอบด้วย 1) ครูนิเทศก์ต้องรับผิดชอบสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจศึกษา 2) ครูนิเทศก์ต้องมีประสบการณ์ในการนิเทศนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี 3) เป็นครูนิเทศก์ในโรงเรียนที่รับผิดชอบดูแลนิสิตสาขาธุรกิจและอาชีวศึกษาที่ออกฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และ กลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 5 สาขาธุรกิจและอาชีวศึกษา จำนวนทั้งหมด 20 คน ที่ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในโรงเรียนสายสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในสาขาพาณิชยกรรม ของ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์ในโรงเรียน และ นิสิต ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อการพัฒนาความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาฉบับปี พ.ศ. 2556 โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน คือ 1) สอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านความรู้ 2) สอบถามความต้องการจำเป็นด้านประสบการณ์วิชาชีพ 3) สอบถามความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติงาน และ 4) สอบถามความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติตน โดยลักษณะของแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำมาหาความเที่ยงโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพบว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.658 ถึง 0.914 และ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูนิเทศก์โรงเรียน และนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำค่าเฉลี่ย (Mean) มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย และทำการจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) โดยใช้ดัชนีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของ (PNI) แบบปรับปรุง หรือ PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) และเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นระหว่างครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครู ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่า สภาพการปฏิบัติในปัจจุบัน ครูนิเทศก์โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 มาตรฐาน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ เป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.71$) รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.63$) และด้านจิตวิทยาสำหรับครู ($\bar{x} = 4.61$) นอกจากนี้ สาระในมาตรฐานความรู้ที่เหลือจำนวน 8 มาตรฐาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าอยู่ระหว่าง ($\bar{x} = 3.85-4.50$) ในขณะที่นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ได้ในระดับมาก จำนวน 10 มาตรฐาน โดยมีค่าสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ เป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมาเป็นด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการเป็นครู ($\bar{x} = 4.18$) และ การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.06$) และมีเพียง 1 มาตรฐาน ได้แก่ ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{x} = 3.49$) ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ในส่วนของสภาพการปฏิบัติที่พึงประสงค์ พบว่า ทั้งครูนิเทศก์โรงเรียน และนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ในระดับมากที่สุดในทุกสาระความรู้ โดยที่ครูนิเทศก์โรงเรียนมีความคิดเห็น โดยเรียงลำดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สาระความรู้ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ($\bar{x} = 4.90$) รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.87$) และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ($\bar{x} = 4.85$) ส่วนความคิดเห็นของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ต้องการให้การจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ โดยเรียงจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการเป็นครู ($\bar{x} = 4.90$) และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ($\bar{x} = 4.90$) เป็นลำดับแรกเหมือนกัน รองลงมาเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.78$) และด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{x} = 4.76$)

ตาราง 1 ความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้

มาตรฐานวิชาชีพครู	สภาพการปฏิบัติปัจจุบัน (D)				สภาพการปฏิบัติที่พึงประสงค์ (I)				ครูนิเทศก์โรงเรียน	นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ
	ครูนิเทศก์โรงเรียน		นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		ครูนิเทศก์โรงเรียน		นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		PNI Modified	PNI Modified
	$\bar{X}$	แปลผล	$\bar{X}$	แปลผล	$\bar{X}$	แปลผล	$\bar{X}$	แปลผล		
มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้										
1. สารความรู้: ความเป็นครู	4.33	มาก	3.7	มาก	4.80	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด	0.108	0.275
2. สารความรู้: ปรัชญาการศึกษา	4.04	มาก	3.72	มาก	4.66	มากที่สุด	4.57	มากที่สุด	0.153	0.336
3.1 ภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการเป็นครู	4.50	มาก	4.18	มาก	4.83	มากที่สุด	4.90	มากที่สุด	0.073	0.172
3.2 ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	3.85	มาก	3.49	ปานกลาง	4.55	มากที่สุด	4.76	มากที่สุด	0.181	0.363
4. สารความรู้: จิตวิทยาสำหรับครู	4.61	มากที่สุด	4.02	มาก	4.90	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด	0.062	0.174
5. สารความรู้: หลักสูตร	4.03	มาก	3.58	มาก	4.66	มากที่สุด	4.68	มากที่สุด	0.156	0.307
6. สารความรู้: การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	4.63	มากที่สุด	4.06	มาก	4.87	มากที่สุด	4.78	มากที่สุด	0.051	0.177
7. สารความรู้: การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.11	มาก	3.75	มาก	4.66	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด	0.133	0.253
8. สารความรู้: นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.33	มาก	3.96	มาก	4.66	มากที่สุด	4.76	มากที่สุด	0.076	0.202
9. สารความรู้: การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.45	มาก	3.72	มาก	4.71	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด	0.058	0.276
10. สารความรู้: การประกันคุณภาพการศึกษา	4.28	มาก	3.58	มาก	4.63	มากที่สุด	4.58	มากที่สุด	0.081	0.279
11. สารความรู้: คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.71	มากที่สุด	4.45	มาก	4.85	มากที่สุด	4.90	มากที่สุด	0.029	0.101

2. ความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ดังแสดงในตาราง 2 พบว่า สภาพการปฏิบัติในปัจจุบัน ครูนิเทศก์โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ในการปฏิบัติการสอนของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ได้ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยความคิดเห็นที่มีค่ามากที่สุดสามอันดับ ได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ($\bar{x} = 4.77$) รองลงมาเป็น ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในวิชาเฉพาะด้านการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.62$) และ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.56$) ตามลำดับ ในขณะที่นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ในด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ เรื่องการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในวิชาเฉพาะด้านการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.50$) มากที่สุด ส่วนความคิดเห็นต่อมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ในด้านอื่น ๆ มีค่าอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นอยู่ระหว่าง ($\bar{x} = 3.83$ - 4.28)

ในส่วนของสภาพการปฏิบัติที่พึงประสงค์ พบว่า ทั้งครูนิเทศก์โรงเรียน และนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ มีความคิดเห็นให้การจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ในการปฏิบัติการสอนให้กับนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในระดับมากที่สุดทุกมาตรฐาน โดยกลุ่มครูนิเทศก์โรงเรียนมีค่าความคิดเห็นอยู่ระหว่าง ($\bar{x} = 4.34$ - 4.86) และนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ มีค่าความคิดเห็นอยู่ระหว่าง ($\bar{x} = 4.73$ - 4.80) ยกเว้น มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพในด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในวิชาเฉพาะที่เป็นความสามารถด้านการประเมิน ปรับปรุง และศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งครูนิเทศก์โรงเรียน ($\bar{x} = 4.34$) และนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.83$) มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน

มาตรฐานวิชาชีพครู	สภาพการปฏิบัติปัจจุบัน (D)				สภาพการปฏิบัติที่พึงประสงค์ (I)				ครูนิเทศก์โรงเรียน	นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ
	ครูนิเทศก์โรงเรียน		นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		ครูนิเทศก์โรงเรียน		นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		PNI Modified	PNI Modified
	$\bar{X}$	ลำดับ	$\bar{X}$	ลำดับ	$\bar{X}$	ลำดับ	$\bar{X}$	ลำดับ		
มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ										
12. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	4.40	มาก	3.85	มาก	4.76	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด	0.081	0.228
13. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ										
13.1 สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเอก (ธุรกิจศึกษา)	4.53	มากที่สุด	4.13	มาก	4.83	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด	0.066	0.145
13.2 สามารถประเมิน ปรับปรุง และศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.34	มาก	3.83	มาก	4.34	มาก	3.83	มาก	0.000	0.000
13.3 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย	4.62	มากที่สุด	4.50	มากที่สุด	4.71	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	0.019	0.066
มาตรฐานวิชาชีพครูด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.56	มากที่สุด	4.08	มาก	4.70	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด	0.03	0.159
มาตรฐานวิชาชีพครูด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน	4.77	มากที่สุด	4.28	มาก	4.86	มากที่สุด	4.74	มากที่สุด	0.018	0.107

3. ผลการเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (ค่า $PNI_{Modified}$) ระหว่างครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) ในตาราง 1 และตาราง 2 พบว่าครูนิเทศก์โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.000-0.181 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเร่งด่วน สามอันดับแรก คือ ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรและด้านปรัชญาการศึกษา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.181, 0.156 และ 0.153 ตามลำดับ ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเร่งด่วนสามอันดับสุดท้าย คือ ความสามารถด้านการประเมิน ปรับปรุง และศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านปฏิบัติตน (ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู) และด้านปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.000, 0.018 และ 0.021 ตามลำดับ ในขณะที่นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต

ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในด้านมาตรฐานความรู้ ด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน (ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ) มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.000-0.363 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเร่งด่วน สามอันดับแรก คือ ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รองลงมาคือด้านปรัชญาการศึกษา และด้านหลักสูตร มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.363, 0.336 และ 0.307 ตามลำดับ ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเร่งด่วนสามอันดับสุดท้าย คือ ความสามารถด้านการประเมิน ปรับปรุง และศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.000, 0.066 และ 0.101 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิต ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู” ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นในมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพผลการวิจัยพบว่าครูนิเทศก์โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิตตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างเร่งด่วน สามอันดับแรก คือ ด้านมาตรฐานความรู้ สาระที่เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และความรู้ปรัชญาการศึกษา ในขณะที่นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิตตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างเร่งด่วนสามอันดับแรก คือ ด้านมาตรฐานความรู้ สาระความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รองลงมา คือ ความรู้ปรัชญาการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรตามลำดับ จากข้อค้นพบนี้สรุปได้ว่าครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเนื้อหาความรู้ที่เร่งด่วนในอันดับแรกเหมือนกัน คือสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้ เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู โดยสาเหตุที่ความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู มีความต้องการจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนามากกว่าสมรรถนะอื่นๆ อาจเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community) ทุกคนจึงให้ความสำคัญกับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสารเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อมาพิจารณาถึงโครงสร้างหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลับพบว่ามียารายวิชาบังคับภาษาต่างประเทศจำนวนน้อย อันสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรไม่ได้มุ่งเน้นภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ และไม่สอดคล้องกับตัวมาตรฐานวิชาชีพ ด้านมาตรฐานความรู้ สาระความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูที่คุรุสภาได้กำหนดไว้ จึงทำให้ทั้งครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาเป็นอย่างแรก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาไปในรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า ในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 ของคณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายวิชาด้านภาษาต่างประเทศที่บังคับนิสิตที่สำเร็จการศึกษาศึกษาเพียง 14 หน่วยกิต จากที่ต้องศึกษาทั้งหมด 173 หน่วยกิต ซึ่งไม่เพียงพอที่จะพัฒนาให้บัณฑิตครูศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษามีทักษะภาษาต่างประเทศเพียงพอ ดังนั้นคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเพิ่มรายวิชาที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการพัฒนาในรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนได้มีการสอดแทรกภาษาอังกฤษเข้าไปในการเรียนการสอน เช่น สอดแทรกศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้วลีหรือประโยคภาษาอังกฤษ การให้อ่านและเขียนบทความทางการศึกษาภาษาอังกฤษ การเชื่อมโยงแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมถึงการกำหนดให้นำเสนองานเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกมณต์ เจียมสุข (2555) ที่ศึกษาเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ที่เสนอว่า ควรมีการส่งเสริมให้มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนให้มีความหลากหลายมากขึ้น และงานวิจัยของ พรพรรณ ดวงปาโคตร (2551) ที่ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และความต้องการให้การพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่สอนระดับช่วงชั้นที่ 3 ถึง 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูสังคมศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ในมาตรฐานความรู้ ด้านความรู้เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา พบว่า ครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพได้ให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาในลำดับสูงใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านปรัชญาการศึกษาให้กับนิสิต การจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาปรัชญาการศึกษา และการปลูกจิตสำนึกในความเป็นครูเข้าไปในรายวิชาต่าง ๆ ทั้งนี้จากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพได้ให้ความเห็นว่าวิชาด้านปรัชญาที่สอนในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนหนึ่ง มีเนื้อหาและการสอนที่ค่อนข้างน่าเบื่อ ดังนั้นหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจึงควรออกแบบและพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น พัฒนารูปแบบการสอนและเนื้อหาที่มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาในบริบทต่าง ๆ ในสังคมด้วยตนเองเพื่อให้นิสิตสามารถนำปรัชญาการศึกษาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือ เปิดโอกาสให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง โดยผลวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลักษณ์ ศรีบุรี เพียงใจ ศุขโรจน์ และเอมอร จังศิริพรปรกรณ์ (2546) ที่พบว่า ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นประโยชน์ของรายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้ แต่สำหรับเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาครู) และวิชาเอก พบว่า รายวิชามักเน้นด้านทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ และจันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช (2547) ที่พบว่า ในด้านความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง

พ.ศ. 2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา จำนวนหน่วยกิตในหมวดต่าง ๆ มีความพอดี แต่กลุ่มตัวอย่าง
ที่ทำการศึกษามีความคิดเห็นว่าเนื้อหารายวิชายังเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป ในขณะที่ภาคปฏิบัติยังมีน้อย
ดังนั้นจึงเป็นความต้องการเร่งด่วนที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่ฝึกให้นิสิตได้ลงมือปฏิบัติจริง
มากกว่าการสอนทฤษฎีในตำรา

ส่วนมาตรฐานความรู้ ด้านหลักสูตรนั้น พบว่า ครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการ
วิชาชีพก็ได้ให้ความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นอย่างมาก ต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านหลักสูตร
ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นภมณฑ์ เจียมสุข (2555) ที่เสนอว่า ควรมีการส่งเสริมให้มีการสร้าง
และพัฒนาหลักสูตรสำหรับครู ที่เกี่ยวกับทักษะและความสามารถที่จะเพิ่มสมรรถนะในการนำหลักสูตร
ไปใช้ให้เกิดผลสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐภรณ์ หลาวทอง และ สกล ชื่อธนาพรกุล
(2551) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อการ
พัฒนาความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 9 มาตรฐาน พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียน
การสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างมาตรฐานด้านความรู้ในระดับมาก จำนวนทั้งสิ้น 8 มาตรฐาน
เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นครู รองลงมา คือ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการบริหาร
จัดการในห้องเรียน ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการวิจัยการศึกษา
มีเพียงด้านการพัฒนาหลักสูตร ที่ได้ระดับคะแนนปานกลาง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรมี
การบูรณาการความรู้ด้านหลักสูตรให้นิสิตได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจาก
การเรียนรู้ที่ได้ในชั้นเรียน

2. ความต้องการจำเป็นในมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐาน
การปฏิบัติตน ผลวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน ครูนิเทศก์โรงเรียนและ
นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพให้ความสำคัญกับลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเร่งด่วนในลำดับแรก ๆ
คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ครูนิเทศก์โรงเรียนเห็นว่าสมรรถนะในการออกแบบวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียนเป็นความต้องการจำเป็นลำดับที่หนึ่งที่ควรพัฒนา และ นิสิตฝึก
ปฏิบัติการวิชาชีพเห็นว่า การออกแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียนมี
ความสำคัญที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับที่สอง ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าทั้งครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึก
ปฏิบัติการวิชาชีพให้ความสำคัญกับเรื่องการออกแบบการวัดและประเมินผลของผู้เรียนเป็นอย่างมาก
สอดคล้อง กับ กรมวิชาการ (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ พบว่า ครูไม่มีทักษะทางด้านการวัดและประเมินผลการ
เรียนเพียงพอ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติและไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดผลให้ครอบคลุมเนื้อหาและ
คุณภาพได้ตรงตามที่ต้องการ และสุภา อินทร์ณัณ (2542) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนในพื้นที่ชนบท
ยากจนของจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ครูมีระบบการวัดและประเมินการสอนที่ไม่ชัดเจนส่งผลต่อผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าจากงานวิจัยของ พินดา วราสุนันท์ (2557)

ได้ศึกษาเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นด้านความสามารถทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 สาขาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนิชิรา ซาติกุล (2552) ที่ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า ครูสังคมศึกษามีเรื่องที่ต้องการพัฒนาคือ การประเมินหาความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

ในส่วนมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน งานวิจัยนี้พบว่าทั้งครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพให้ความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ช่วยเสริมทักษะ และสมรรถนะการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้แก่ นิสิตในการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพโดยมีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และสอดคล้องกับ ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ อีกข้อที่พบว่าครูนิเทศก์โรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความเห็นตรงกันว่า การจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ช่วยเสริมสร้างความรู้คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 11 สารที่ปรากฏอยู่ในมาตรฐานความรู้ สำหรับเหตุผลที่นิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีความรู้และสมรรถนะเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณสูงในวิชาชีพครูสูงนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นเพราะหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2557 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจนว่า ต้องการผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นผู้นำทางการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีความศรัทธาในวิชาชีพ ดังนั้น รายวิชาต่างๆ ที่มีการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้ให้ความสำคัญกับการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการเป็นครู เข้าไปในทุกรายวิชา ซึ่งเหตุผลเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจริยาพร ทองดี และ ลีรพันธ์ สุวรรณมรรคา (2557) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กระบวนการและปัจจัยของการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์: การวิจัยพหุกรณีศึกษา โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบกระบวนการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา 2 แห่ง ที่มีพันธกิจหลักแตกต่างกัน แห่งหนึ่งเน้นการวิจัยอีกแห่งหนึ่งเน้นการพัฒนาสังคม โดยผลการวิจัยพบว่า สถาบันทั้งสองมีการเน้นให้บัณฑิตครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่คณะครุศาสตร์กำหนด สอดแทรก จรรยาบรรณของวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 และเป็นการบังคับและให้มีการบันทึกในการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมและทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่สอน เพื่อให้รับรู้และเข้าใจแนวทางการพัฒนาบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยสมรรถนะด้านความรู้สามลำดับแรกที่จำเป็นต้องพัฒนา ได้แก่ สารความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู สารความรู้หลักสูตร และสารความรู้ปรัชญาการศึกษา ตามลำดับ นอกจากนี้ควรเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและเท่าทันกับบริบทการศึกษาในสังคมไทยและสังคมโลก และนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสมัยใหม่มาใช้ในการส่งเสริมทักษะคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และ ความคิดสร้างสรรค์

2. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมให้นิสิตที่เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล ได้ลงมือฝึกปฏิบัติ จัดทำแบบวัด แบบทดสอบ และประเมินผล เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน ควรเพิ่มหรือรวมวิชาที่จัดการเรียนการสอนนิสิตให้ได้เรียนรู้และสามารถสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการฝึกปฏิบัติการสอนของนิสิต ควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้ และทักษะในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้อง เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ได้จริง รวมทั้ง จัดทำคู่มือการจัดทำรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้นิสิตได้ศึกษาประกอบการจัดทำรายงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ระหว่างครูนิเทศก์โรงเรียนกับนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ งานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรเป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและการกำหนดทางเลือก หรือแนวทางของการแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิธีการเพื่อเพิ่มความรู้และสมรรถนะครูที่จำเป็นของนิสิต ที่ออกฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ภาพคำตอบของการวิจัยที่สมบูรณ์ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการวางแผน กำหนดและพัฒนาทิศทางหลักสูตร รวมถึงการจัดการเรียนการสอนแก่นิสิตนักศึกษา ในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ได้

2. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู เฉพาะนิสิตสาขาธุรกิจและอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ออกฝึกปฏิบัติการวิชาชีพทั้งชั้นปี จำนวน 20 คน ตัวอย่างในงานวิจัยจึงสามารถศึกษาได้จากนิสิตชั้นปีที่ 5 ทั้งหมด 20 คน ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครูได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้อาจมีข้อจำกัดเมื่อพิจารณา

จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ De Vaus (1990 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) แนะนำว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างภายใต้ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดขนาดตัวอย่างที่มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเป็นขนาดที่ปลอดภัย ไม่ได้เสี่ยงต่อการกำหนดขนาดตัวอย่างที่น้อยเกินไป และยอมให้ความคลาดเคลื่อนได้ 10% ควรใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 คน ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้เพียงพอและเหมาะสมโดยอาจเลือกศึกษากับนิสิตในสาขาอื่น ๆ ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึง ศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อสร้างฐานข้อมูลให้กว้าง และได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบคลุมความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครู ของนิสิตในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การปรับปรุงและสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูในอนาคตที่มีประสิทธิภาพ และสร้างผลผลิตของบัณฑิตคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยีตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2557). *คู่มือนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. (เอกสารอัดสำเนา).
- งามพัตร์ เจริญไวย. (2542). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จริยาพร ทองดี และ ลิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2557). การวิเคราะห์กระบวนการและปัจจัยของการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์: การวิจัยพหุกรณี. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 9(2), 224-235.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช (2547). การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี). *วารสารครุศาสตร์*. 32(3), 147-154.
- ชีพสมน รังสยาธร และ สุวิมล อุไกรษา. (2556). *รายงานการวิจัยการส่งเสริมสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา*. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง และ สกล ชี้อรนาพรกุล. (2551). *รายงานการวิจัยความคิดเห็นของนิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการพัฒนาความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู*

โดยศึกษากับนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณิธิรา ซาติกุล. (2552). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผล การเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). สาขาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภมณฑ์ เจียมสุข. (2555). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล. (2543). การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ ดวงปาโคตร. (2551). ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่สอนระดับช่วงชั้นที่ 3 ถึง 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระราชโอรสทศมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2536). สำนักราชเลขานุการ.
- พินดา วราสุนันท์. (2557). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านความสามารถทางการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 14(1), 27-37.
- มณฑกานัญจน์ ชลเพชร. (2548). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2544 ของครูผู้สอนในโรงเรียนชั้นพื้นฐาน กลุ่มรัตนโกสินทร์สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง 4 ตุลาคม 2556.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2546). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิภา ลัคนาพรวิสิฐ. (2543). ผลของการฝึกปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาที่มีต่อ คุณภาพของครู: การวิจัยเชิงคุณภาพ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิรุจ กิจนันทวิวัฒน์. (2555). สมรรถนะ ปัญหาและคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูธุรกิจศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์*. 39(3), 99-116.
- สุกัญญา ทองนาค. (2555). *การพัฒนาแบบทดสอบสมรรถนะนักศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครูแบบ พหุมิตติที่มีการตรวจให้คะแนนแบบพหุวิภาค* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการ วัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุปราณี จินดา. (2549). *ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัด เทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก* (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). การบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิน ทองไทย. (2543). *ความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการใช้ชุดฝึกอบรม การพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภา อินทร์เมณี. (2542). *คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ : กรณีศึกษาโรงเรียนในพื้นที่ชนบทยากจนของจังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุลักษณ์ ศรีบุรี เพียงใจ ศุขโรจน์ และเอมอร จังศิริพรภรณ์. (2546). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต และระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2545 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. *วารสารครุศาสตร์*, 32(2), 31-48.
- สุวิมล ว่องวานิช (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมดาเพรส.
- สุวิมล ว่องวานิช (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

De. Vaus, D. A. (1990). *Survey in social research* (2nd ed.). London: Unwin Hyman.

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุจ กิจนันทวิวัฒน์ สาขาธุรกิจและอาชีวศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
E-mail: virut24@hotmail.com

หมายเหตุ: งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการบริหารวิชาการและการศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย